

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a I.r. és II.r. felpereseknek, a jogtanácsos által képviselt **Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság** alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében, amely perbe a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében a ügyvéd által képviselt, míg az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a ügyvéd által képviselt beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 2010. évi január hó 29. napján kelt 14.K.34.620/2008/9. számú ítélete ellen a felperesi beavatkozó által 10., az I.r. felperes által 11. és a II.r. felperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperesi beavatkozót, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek és alperesi beavatkozónak külön-külön 20 000 (azaz húszezer) - 20 000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

2003. január 22-én Önkormányzata és a közszolgáltatási szerződést kötött község közigazgatási területén belül a települési szilárd hulladék rendszeres elszállítása, és ártalmatlanítását szolgáló létesítmény működtetésével a begyűjtött hulladék hasznosításával kapcsolatos feladatok magas színvonalú ellátása tárgyában. A II. rendű felperes és a felperesi beavatkozó 2007. december 27-én közszolgáltatási szerződést kötött ugyancsak települési szilárd hulladékgyűjtés, szállítás és elhelyezés, a közszolgáltatás keretében végzett szelektív hulladékgyűjtés, hulladék ártalmatlanítására kijelölt helyek, illetve létesítmények üzemeltetése, valamint ügyviteli szolgáltatások tárgyában.

Az I. rendű felperes Képviselő-testülete a 2008. március 18-án meghozott 15/2008. (III.18.) számú Képviselő-testületi határozatában arról döntött, hogy a települési szilárd kommunális hulladék begyűjtésére és elszállítására, valamint ártalommentes elhelyezésére vonatkozó kötelezően ellátandó feladatát 2008. április 1-jétől társulási megállapodás keretében a II. rendű felperessel közösen kívánja ellátni.

A II. rendű felperes Közgyűlése a 212/2008. (VI.26.) számú határozatában rendelkezett arról, hogy az I. rendű felperes önkormányzatának települési szilárd kommunális hulladék elszállítására vonatkozó kötelezően ellátandó feladatát társulási megállapodás keretében átvállalja.

A társulási megállapodás az I. és II. rendű felperesek között 2008. június 30-án jött létre a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény 7.§-a alapján.

Az I. rendű felperes a 2008. július 7-én kelt 639-4/2008. számú felmondó levelében közölte az alperesi beavatkozóval, hogy az I. rendű felperes a közszolgáltatási szerződést 2008. augusztus 1. napjával felmondja, így a hulladék szállítási tevékenységet az alperesi beavatkozónak az önkormányzat területén már nem kell ellátnia, továbbá felszólította arra, hogy ezen tevékenységét 2008. augusztus 1. napjától kezdődő hatállyal az alperesi beavatkozó fejezze be.

Az alperesi beavatkozó 2008. augusztus 7-én - hivatkozva a közte és az I. rendű felperes között létrejött közszolgáltatási szerződés 9. pontjára, valamint annak záradékára - közölte, hogy a záradékban említett üzemeltető kiválasztására vonatkozó pályázat nem került kiírásra, így a záradék az alperesi beavatkozóval fennálló közszolgáltatási szerződést nem szünteti meg.

I. rendű felperes a 2008. augusztus 13-án kelt 124-7/2008. számú ismételt felmondó levelében tájékoztatta az alperesi beavatkozót, hogy megítélése szerint a korábban hivatkozott 1/2008. (VI.3.) számú határozatában foglaltak figyelembe vételével a szerződésben írt feltétel megvalósult, ezért a közszolgáltatási szerződésük megszűnt.

Az alperesi beavatkozónak a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése miatt előterjesztett jogorvoslati kérelmére eljár alperes a 2008. október 8-án kelt D-419/13/2008. számú határozatában megállapította, hogy a felperesek megsértették a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 2.§ (1) és (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 240.§ (1) bekezdés a) pontját, ezért az I. rendű felperest 1.000.000 forint, míg a II. rendű felperest 3.000.000 forint bírsággal sújtotta, valamint kötelezte felpereseket 150.000 forint igazgatási szolgáltatási díj egyetemleges megfizetésére.

Az alperes határozatában vizsgálta, hogy az alperesi beavatkozó kérelme elkészt-e. E körben hivatkozott a Kbt. 323.§ (2) bekezdésében foglaltakra, amely alapján megállapította, hogy a jogalkotó egyrészt biztosította a kérelmezők számára az általa szükségesnek ítélt határidőt arra, hogy benyújtsák jogorvoslati kérelmüket, ugyanakkor szigorúan kimondta a megállapított határidők jogvesztő jellegét is. Kifejtette, hogy az alperesi beavatkozó a jogsértésről történt tudomásszerzésének időpontját 2008. augusztus 19-ében jelölte meg, melyet az I. rendű felperes 2008. augusztus 13-án kelt 124-7/2008. számú harmadik felmondó levelének átvételi időpontjára alapított. Az alperes megállapította, hogy az alperesi beavatkozó által kifogásolt jogsértés nem az alperesi beavatkozó és az I. rendű felperes között 2003. január 23-án létrejött közszolgáltatási szerződés záradékában foglaltak okán, hanem azzal valósult meg, hogy az I. rendű felperes és a II. rendű felperes 2008. június 30-án hulladékgazdálkodási társulási megállapodást kötött, melynek keretében a közfeladatokat 2008. augusztus 1-től a felperesi beavatkozó látja el, amely új szolgáltató kiválasztására közbeszerzési eljárás nem került lefolytatásra. Az alperes a határozatában kifejtette, hogy az alperesi beavatkozó jogorvoslati kérelme 2008. augusztus 19-én általa megismert tényekre épült, arra, hogy az I. és a II. rendű felperes társulási megállapodása alapján közbeszerzési eljárás mellőzésével választotta ki az új közszolgáltatót. Mindezekre tekintettel az alperes álláspontja szerint a jogorvoslati kérelem nem késett el, ezért azt érdemben vizsgálta. Az érdemi vizsgálat során az alperes utalt arra, hogy felperesek a társulási törvény 7.§-a alapján kötöttek megállapodást. Az alperes a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) jogszabályi rendelkezései alapján megállapította, hogy az I. rendű felperes közigazgatási területén a II. rendű felperesnek jogszabályon alapuló feladata a hulladékkezelésre vonatkozó közszolgáltatás ellátása. A II. rendű felperesnek szintén saját közigazgatási területén jogszabályon alapuló kötelező feladata a hulladékkezelésre vonatkozó közszolgáltatás biztosítása. A Hgt. alapján azonban a közszolgáltatás ellátásának nem csak önállóan, hanem különböző együttműködési formában is eleget tehetnek az önkormányzatok. Hivatkozott az alperes a hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztásáról és közszolgáltatási szerződéséről szóló 224/2004. (VII.22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1.§ (1) bekezdésére, mely szerint a települési önkormányzatnak a települési szilárd, illetve folyékony hulladékkal kapcsolatos helyi hulladékkezelési közszolgáltatás ellátására a közszolgáltató kiválasztása céljából a Kbt. és e rendeletet alkalmazva kell eljárni, kivéve ha a Kbt. szerint nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatni.

Az alperes a Korm. rendelet előírásait figyelembe véve hangsúlyozta, hogy amennyiben önkormányzati társulás alapján kívánnak települési önkormányzatok gondoskodni a hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásáról, akkor szerződéskötésre irányuló közbeszerzési eljárás vonatkozásában közös beszerzőknek minősülnek, közösen kell gondoskodniuk a közbeszerzési eljárást megindító felhívás elkészítéséről, közzétételéről, a közbeszerzési eljárás lefolytatásáról akkor, ha a beszerzésük a Kbt. alapján közbeszerzés köteles.

A Kbt. 2.§ (1) bekezdésében foglaltak körében kifejtette, hogy a Kbt. szabályozási rendszer alapján több törvényi feltételnek kell együttesen fennállnia ahhoz, hogy az adott beszerzés tekintetében fennálljon a közbeszerzési szabályok kötelezettsége. E körben az alperes megállapította, hogy a felperesek ajánlatkérőknek minősülnek. Figyelemmel arra, hogy a társulási törvény alapján a felperesek ún. megbízásos társulást hoztak létre, a társulás önállóan közszolgáltatási szerződést nem köthet, nem is kötött, így ajánlatkérői minősége nem vizsgálható. A közbeszerzés tárgyát illetően az alperes megállapította, hogy ez a Kbt. 27.§ hatálya alá tartozó szolgáltatásnak minősül.

Mivel a felperesek ajánlatkérőknek minősülnek, a jogorvoslati eljárás tárgyát képező beszerzés vonatkozásában, erre tekintettel a törvényi feltételeknek a közös ajánlatkérők vonatkozásában kell fennállniuk, hiába rendelkezik a II. rendű felperes 100%-os tulajdonnal a felperesi beavatkozó cégben, az I. rendű felperes tagsági jogot megtestesítő üzletrésszel a társaságban nem rendelkezik. Az alperes álláspontja szerint a felperesek jogtalanul mellőzték a közbeszerzési eljárást. A bíróság kiszabását az alperes indokoltnak tartotta, figyelemmel arra, hogy súlyos jogsértést valósítottak meg azzal, hogy a közbeszerzési eljárás mellőzésével kötöttek 10 évre vonatkozó szerződést. A bíróság összegének meghatározásánál figyelemmel volt a jogsérelem súlyára, a beszerzés tárgyára, értékére, továbbá arra, hogy a jogsértés nem volt reparálható. Az I. rendű felperes vonatkozásában mérlegelte, hogy vele szemben korábban jogsértést, bírságot nem állapított meg.

Felperesek az alperes határozatának hatályon kívül helyezése iránt terjesztettek elő keresetet, módosított keresetükben hivatkoztak arra is, hogy az alperesi beavatkozó jogorvoslati kérelme elkésett. Érdemben előadták, hogy az alperes a társulás megállapodás polgári jogi jogviszonyát tartalmilag nem minősítheti, ugyanis nem lehet a közbeszerzési döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárás tárgya, hogy az alapfeladatot az önkormányzat átvállalhatta, és azt milyen formában teheti meg. Hivatkozott arra, hogy a II. rendű felperes a Kbt. 22.§ (1) bekezdés d) pontja szerint, a Kbt. 2/A.§-ában foglaltaknak megfelelően eljárva kötött megállapodást a felperesi beavatkozóval, mely olyan 100%-os tulajdonában lévő gazdálkodó szervezet, amely felett a stratégiai és ügyvezetési jellegű feladatok ellátását illetően egyaránt teljes körű irányítási és ellenőrzési jogokkal rendelkezik és a felperesi beavatkozó a szerződéskötést követő éves nettó árbevételének legalább 90%-a az egyedüli tag ajánlatkérővel kötendő szerződés teljesítéséből származik.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította. A jogorvoslati kérelem elévültségére vonatkozó kereseti kérelem körében az elsőfokú bíróság a Pp. 335/A.§ (1) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a felperesek a benyújtott

eredeti kereseti kérelmükben a jogorvoslati határidő elmulasztását nem kifogásolták, e körben a 2009. szeptember 23-án tartott tárgyaláson módosították keresetüket. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felpereseknek a jogorvoslati kérelem elkésettségére vonatkozó kereset kiterjesztése tiltott kereset kiterjesztésének minősül.

A határozat érdemi részét illetően megállapította, hogy a hulladékgazdálkodás keretében a jogalkotó a közszolgáltatás több önkormányzat részvételével történő megszervezését a közszolgáltatás közös megszervezésének tekinti és ehhez a közbeszerzési eljárást megnyitó felhívás közös közzétételét rendeli függetlenül attól, hogy az önkormányzatok megállapodása társulási formában jelenik meg vagy csak együttműködés keretében. A konkrét esetben a megvalósítani kívánt közszolgáltatás tekintetében mindkét önkormányzat az adott közigazgatási területén közös ajánlatkérőnek minősül a társulási megállapodás konkrét tartalmától függetlenül.

A Kbt. 2/A.§-a alkalmazásával azt is megállapította, hogy a beszerzés tárgyában kötendő szerződés esetében a szerződéskötő félként mindkét önkormányzatnak szerepelnie kellett volna, ezért a 2/A.§ (1) bekezdés a) pontjának első fordulatában foglalt egyik feltétel sem teljesült, emiatt a további feltételek vizsgálata felesleges.

Utalt arra is, hogy az alperes nem terjeszkedett túl a hatáskörén, nem vizsgálta polgári jogi szempontból a társulási megállapodás tartalmát, nem vonta kétségbe az önkormányzatok társuláshoz való alapjogát, szabályszerűségét, kizárólag a közbeszerzési jog szempontjából értékelte a felperesek fellépését, és a beszerzés oldaláról állapította meg az önkormányzatok közös beszerzői minőségét. A bíróság méréséklésére vonatkozóan kifejtette, hogy annak összegét és indokoltságát az alperes mérlegelés alapján dönti el, okszerű mérlegelés esetén a bíróságnak nincs lehetősége felülmérlegelésre.

A felperesi beavatkozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperesi beavatkozó jogorvoslati kérelmének elutasítását kérte. Hivatkozott a jogorvoslati kérelem elkésettségére, mert álláspontja szerint a határozat hatályon kívül helyezésére irányuló kereseti kérelem magában foglalja az anyagi és eljárásjogi kérdések vizsgálatát is. Az alperes érdemi döntése körében utalt arra, hogy az önkormányzatok közötti társulási megállapodásra tekintettel kizárólag a II. rendű felperes minősülhet ajánlatkérőnek és alkalmazható a Kbt.2/A§-a.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és perköltség megállapítását kérte, hivatkozással arra, hogy az ítélet megfelel a jogszabályoknak.

Az alperesi beavatkozó nyilatkozatában utalt arra is, hogy az I. rendű felperes és az alperesi beavatkozó között szolgáltatási díj tárgyában lefolytatott polgári perében a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IX.22.057/2009/5.számú ítéletében megállapította, hogy a felek közötti közszolgáltatás sem jogi lehetetlenülés, sem a közszolgáltatási szerződés záradékában írtak okán nem szűnt meg, a felek a szolgáltatási díj és kártérítés kérdését peren kívül rendezték.

A másodfokú bíróság az I. és II. rendű felperes fellebbezését a 2010. évi december 8. napján kelt 4.Kf.27.634/2010/4. sorszámú jogerős végzésével elutasította.

A felperesi beavatkozó fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás terjedelmét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 247.§-a (2) bekezdésére figyelemmel - alkalmazva a Pp. 253.§-ának (3) bekezdését - a felperesi beavatkozó fellebbezésben és az alperesi ellenkérelemben előadottak szerint határozta meg.

Ennek keretében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésére álló iratok tartalma alapján körültekintően feltárta, és a hiánytalanul megállapított tényállás alapján helytálló jogi következtetésre jutott. Jogi álláspontját részletesen, a felperesek és a beavatkozók érveinek elemzésével kifejtette. Elemezte a Kbt. és a Hgt. rendelkezéseit, alkalmazhatósági körét, a köztük fennálló összefüggéseket és annak alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a társulásra figyelemmel mindkét önkormányzat az adott közigazgatási területén közös ajánlatkérőnek minősült, a II. rendű felperes nem tekinthető az ügyben egyedüli beszerzőnek. Helyesen utalt arra is, hogy a Kbt. 2/A. § (1) bekezdés a) pontjának első fordulataiban megkívánt feltétel hiányában a további feltételek vizsgálata feleslegessé vált.

A felperesi beavatkozó fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság szükségesnek tartja kiemelni, hogy a felpereseknek a jogorvoslati kérelem elkészítésére vonatkozó módosító kereseti kérelmével az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott, az abban foglaltakra mindenben kitért. Jogi álláspontját a Fővárosi Ítéltábla maradéktalanul osztotta, ezért annak megismétlése helyett az alábbiakat kívánja kiemelni.

A közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata során, a felperes a Ket. 109.§-ának (1) bekezdése alapján, a hatóság jogerős határozatának felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással kérheti, keresete a Pp. 339.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján a határozat hatályon kívül helyezésére, szükség esetén a közigazgatási határozatot hozó szerv új eljárásra kötelezésére, vagy a közigazgatási határozat megváltoztatására is irányulhat. A bírósági felülvizsgálat irányát a kereseti kérelem indokai, a hivatkozott jogszabálysértések határozzák meg. A Pp. 335/A.§-ának (1) bekezdése a közigazgatási perekben is lehetővé teszi a keresetváltoztatást, a felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg.

A közigazgatási szerv határozatát a bíróság nem általában vizsgálja, hanem csak a kereseti kérelem és annak indokai által meghatározott irányban: a bíróság kizárólag a törvényes határidőn belül előadott kereseti indokok keretei között vizsgálódhat. A keresetindítási határidőn belül a felperes bármilyen további, elkülönülő

rendelkezését támadhatja az alperesi határozatnak, a későbbiekben azonban már csak az előadott kereseti indokok körében változtathat.

A perindításra nyitva álló határidőn belül a felperesek nem vitatták a jogorvoslati kérelem elkésettségét, csak az alperesi határozat anyagi jogi jogsértésére hivatkoztak, a jogorvoslati határidő elmulasztását csak az első tárgyaláson, jóval a keresetindítási határidőn túl terjesztették elő. A perindítási határidőn túl tartott első tárgyaláson azonban a Pp. 335/A.§-a (1) bekezdésének keretei között már nincs lehetőség a keresetváltoztatásra, az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett a tiltott kereset kiterjesztésre.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.254.§ (3) bekezdése értelmében hagyta helyben.

Az alperest és alperesi beavatkozót megillető másodfokú perköltségről a Pp. 78.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a Fővárosi Ítéltábla, míg az eredménytelenül fellebbező felperesi beavatkozót terhelő fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 14.§ értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. évi március hó 17. napján

dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, dr. Rácz Krisztina s.k. előadó bíró,
Huszárné dr. Oláh Éva s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: